

Kursbeskrivning för specialkursen offentlig upphandling (15 hp)

Observera att denna kursbeskrivning kan komma att uppdateras. Om så sker anges det på kursens hemsida. Nedan finner du kort information om kursen. Ta för vana att regelbundet titta på kursens hemsida där nyheter och ändringar kommer att anslås under kursens gång.

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Kursen Offentlig upphandling (15 hp) är en specialkurs inom ramen för juristprogrammet och filosofie kandidatexamen i rättsvetenskap vid Stockholms universitet.

Kursen Offentlig upphandling är en specialkurs inom ramen för Juristprogrammet vid Stockholms universitet. Den övergripande målsättningen med kursen är att den ska ge fördjupade kunskaper, färdigheter och förmågor i regelverket om offentlig upphandling, vilket omfattar lagen om offentlig upphandling (LOU) och övrig upphandlingsrättslig lagstiftning. Under kursen behandlas det upphandlingsrättsliga regelverkets roll i det omgivande samhället samt dess vetenskapliga grund. Kursen omfattar således ingående studier i regelverket om offentlig upphandling, vilket studeras i sin helhet mot bakgrund av bakomliggande EU-direktiv och övriga upphandlingsrättsliga bestämmelser inom unionsrätten. Praxis från EU-domstolen och vägledande avgöranden från svenska domstolar i upphandlingsmål behandlas ingående. Kursen bygger vidare på studenternas tidigare förvärvade kunskaper i bl.a. regelverken om förvaltningsrätt, avtalsrätt, köprätt, skadeståndsrätt, förvaltningsprocessrätt, processrätt och offentlighets- och sekretessrätt.

Kursen i Offentlig upphandling innehåller följande rättsområden inom den offentliga upphandlingen och de studeras ingående under kursens 10 veckor;

- 1 – Introduktion och bakgrund till upphandlingsreglerna.
- 2 – Upphandlingssektorerna och särskilda förfaranden.
- 3 – Upphandlingsförfaranden och alternativa förfaranden.
- 4 – Ramavtal och offentliga samarbeten.
- 5 – Miljöhänsyn och CSR.
- 6 – Leverantörers skyldigheter och rättigheter.
- 7 – Krav på upphandlingsföremålet och tilldelning av kontrakt.
- 8 – Avtalsrättsliga frågor och internationell upphandling.
- 9 – Rättsmedel.

Undervisningen ges i form av lektioner, seminarier och studiebesök.

Juridiska institutionen

Under kursen presenterar deltagarna de olika fallövningar (case) de arbetat med. Studenterna författar även en individuell promemoria som de erhåller individuell feedback på och en promemoria i grupp som redovisas muntligt.

Kursens förväntade studieresultat (lärandemål) - efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om upphandlingsrättens centrala rättskällor och rättsprinciper, och
- ha kännedom om upphandlingsrättens roll nationellt och internationellt, särskilt förhållandet till den Europeiska Unionen,

Färdighet och förmåga

- visa fördjupad förmåga att med hjälp av juridisk metod systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, och bedöma upphandlingsrättsliga frågeställningar,
- inom givna tidsramar individuellt planera och med ett kritiskt perspektiv genomföra en fördjupad juridisk analys avseende en komplex upphandlingsrättslig frågeställning i en individuell PM, och
- inom givna tidsramar i grupp förbereda och muntligt redovisa olika fallövningar (s.k. case).

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa fördjupad förmåga att bedöma komplexa upphandlingsrättsliga frågeställningar med hänsyn till anknytande samhällsliga frågor såsom miljö- och sociala hänsyn.

Samtliga förväntade studieresultat examineras.

Pedagogiken

Innehållet i kursen har utformats för att aktivera och stimulera studenterna till kritisk juridisk problemlösning. Pedagogiken är i hög grad inriktad på kritiskt tänkande, problemlösning och färdighetsträning. Strävan är att samtliga moment – studiet av rättsfall och myndighetsbeslut, fiktiva fall och utarbetande av handlingar och PM – ska ge en god färdighetsträning i offentlig upphandlingsrätt.

Undervisningsmomenten förutsätter att studenterna läst in relevant text. Lektionerna syftar främst till att ge struktur och överblick, att redogöra för särskilda svårigheter vid inläringen av de olika momenten samt att ge studenterna möjlighet att direkt kommunicera med lärarna och med varandra. Den första veckan avslutas med en betygsgrundande dugga.

Under kursen ska studenterna författa en individuell promemoria. Syftet med uppgiften är att studenterna ska öva sig i att författa en enklare rättsutredning utifrån den juridiska metoden och att de ska tränas i kritiskt tänkande. Studenterna erhåller muntlig återkoppling på sitt arbete. Studenterna tar även fram en gemensam PM i grupp. Studenterna övas härutöver i att framställa relevanta dokument för att kunna driva processer i olika typer av upphandlingsmål och att i grupp redovisa genomförda rättsutredningar.

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

Kursen omfattar ingående studier i lagen om offentlig upphandling (LOU) och övrig upphandlingsrättslig lagstiftning. Regelverket om offentlig upphandling studeras i sin helhet mot bakgrund av bakomliggande EU-direktiv och övriga upphandlingsrättsliga bestämmelser inom unionsrätten. Praxis från EU-domstolen och vägledande avgöranden från svenska domstolar i upphandlingsmål behandlas.

Kursen inleds med ett intensivt teoriblock, där deltagarna får bekanta sig med det materiella regelverket, varefter kunskaperna prövas i en dugga. Kursens teoretiska delar varvas därefter med praktiska exempel, fallstudier, studiebesök och övningar i processföring i upphandlingsmål och annan rättslig argumentation. Med utgångspunkt i praktiska övningar förmedlas fördjupade kunskaper om juridisk metod i syfte att studenten självständigt ska kunna förstå, analysera och lösa fördjupade juridiska problem på det upphandlingsrättsliga området. Under kursen presenterar deltagarna de olika case de arbetat med.

Studenterna författar även en individuell promemoria som de erhåller individuell feedback på och en promemoria i grupp som redovisas muntligt.

Skriftliga och muntliga övningar

Efter den första veckan ska studenterna göra en kort dugga på ca 35 frågor.

Under kursen ska studenterna även skriva en individuell PM. Momentet är obligatoriskt och det krävs att PM godkänns för att få betyg på kursen. Närmare instruktioner för PM ges i ett särskilt dokument, "Skrivanvisningar PM-uppgift", som finns på kursens hemsida under fliken PM. Här återfinns även ett antal exempel på hur en bra utformad PM kan se ut. Exempelen är tidigare studenters PM som med dessas tillstånd används som bra exempel för att underlätta för förståelsen av hur en bra rättsutredning ska utföras.

Studenterna ska även i grupp utarbeta en PM som svarar på en aktuell rättsfråga ställd av Stockholms stads jurister. PM redovisas i grupp inför stadens jurister.

Härutöver ska studenterna i grupp författa ett antal dokument som ingår i en domstolsprocess, såsom ansökning om överprövning, svaromål och dom. Närmare information om utformningen av dessa dokument ges i anslutning till kursstart. Utformning av dessa dokument redovisas muntligt i grupp. På dessa dokument agerar studenterna även som peer-review och kommenterar varandras skrifter.

Internationella och komparativa inslag på kursen

För att förstå upphandlingsrättens särdrag måste den ställas i förhållande till unionsrätten som i huvudsak är dess ursprung, men även i förhållande till andra länders upphandlingsrättsliga regelverk. Upphandlingsrätten påverkas i mycket hög grad av unionsrätten, som utgör självklar del av kursen. I övrigt förekommer en flertal internationella komparativrättsliga inslag genom utländska föreläsare som behandlar andra staters upphandlingslagstiftning. Det förekommer även internationella jämförelser i textmaterialet. Unionsrätten och EU-domstolens avgöranden utgör naturliga inslag i kursen.

Samverkan med det omgivande samhället

På kursen hålls en mängd föredrag av ledande experter inom såväl svensk som internationell offentlig upphandling. Syftet är att ge studenterna en inblick i hur den offentliga upphandlingen tillämpas inte bara i Sverige och av svenska myndigheter, men även att ge ett internationellt perspektiv på den offentliga upphandlingsrätten. I den gemensamma PM-uppgiften ska studenterna lösa ett praktiskt fall med verklighetsanknytning till någon aktuell upphandlingsrättslig frågeställning. Vid de fyra studiebesöken hos Upphandlingsmyndigheten, hos regeringen, på Högsta Förvaltningsdomstolen och hos Stockholm stad får studenterna en bra uppfattning om det upphandlingsrättsliga regelverkets påverkan på det omgivande samhället.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

Kursen syftar till att ge kunskaper och förståelse för det grundläggande upphandlingsrättsliga ramverket. Upphandlingsrättens frågeställningar har nära anknytning till andra kurser på juristutbildningen såsom förvaltningsrätt, förvaltningsprocessrätt, avtals- och köprätt, miljö rätt, skadeståndsrätt och europeisk integrationsrätt.

Obligatorier och dispens

I kursen är deltagandet i samtlig undervisning obligatoriskt. Att delta i examinationsmomentet duggan är obligatoriskt.

Författandet av en individuell promemoria är obligatoriskt. PM-uppgiften ska mailas in till kursadministratören enligt "Skrivanvisningar PM-uppgift", som vid kursstart finns på kursens hemsida under fliken PM. PM-uppgiften ska författas i enlighet med "Skrivanvisningar PM-uppgift", som finns under fliken PM-uppgift på hemsidan. PM som lämnats in i tid men underkänts kan kompletteras samma termin fram till datum för omtentan. Därefter godtas inga kompletteringar. För sent inkomna PM underkänts utan möjlighet till komplettering. I det fallet får studenten omregistrera sig på kursen nästa gång den ges och då skriva en godkänd PM för att få ut sitt betyg. Att PM-uppgiften är obligatorisk innebär att ett minst godkänt resultat på uppgiften är en förutsättning för att få ut betyg på kursen.

På kursen finns vidare obligatoriskt inslag i form av att i grupp utforma olika rättegångshandlingar. Om studenten inte deltagit i grupparbetet kan godkänt på momentet inte erhållas.

Dispens från att skriva duggan, PM-uppgiften eller utformandet i grupp av PM och rättegångshandlingar eller deltagande i undervisningen medges inte.

Den som inte har uppfyllt de obligatoriska momenten får inte tillgodoräkna sig sitt betyg på kursen förrän alla obligatoriska moment är genomförda och godkända. Fullgjort obligatorium är giltigt i två år, *inklusive den termin som studenten deltagit i kursen*.

I undantagsfall – vid laga förfall – kan dispens ges från obligatorier. Studenten ska då fullgöra en pedagogiskt likvärdig uppgift som kompensation för frånvaron. Dispens ges alltså ytterst restriktivt och för det krävs laga förfall, exempelvis allvarlig sjukdom som styrks med läkarintyg. Observera att förvärvsarbete, resor etc. inte utgör grund för att bevilja dispens.

Dispens ska normalt sökas i förväg hos kursföreståndaren. I samband med att ansökan behandlas tas ställning till vad studenten – för det fall att den beviljas – ska göra för kompletteringsuppgift. Normalt beslutas att sådan ska bestå i en längre PM-uppgift. PM-uppgiften ska vara inlämnad dagen före kursen slutar.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

En student som avser att läsa en kurs ska vara registrerad senast andra kursdagen.

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen ska avregistrera sig hos amanuensen alternativt på Studentexpeditionen senast **tre veckor** efter kursstart. Endast förstagsregistrerade är garanterade en plats i gruppundervisningen. Om du inte vill läsa kursen och glömt att avregistrera dig, räknas du inte som förstagsregistrerad vid ett senare tillfälle.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Gruppindelning

Gruppindelning sker vid första lektionstillfället.

Studieanvisningar

Läroböcker

Till kursen används boken "Offentlighet och sekretess i offentlig upphandling", Anders Nilsson, Hanna Lundqvist, Anna Nikolina Erikson, Norstedts Juridik, 2019, samt ca 40 artiklar från Upphandlingsrättsligt Tidskrift (UrT), Förvaltningsrättsliga tidskrift (FT) och Europarättslig tidskrift (ERT).

Sammanlagt består studiematerialet av ca 5-600 sidor text. Till studiematerialet hör även 3-6 videor per modul med tillhörande PP-presentationer och 1-3 vägledande avgöranden i upphandlingsmål.

Relevant lagtext finns på kursens hemsida vid kursstart under mappen "Lagtext".

Källmaterial

Relevanta rättskällor återfinns på kurshemsidan.

Övrigt material

Övrigt material delas ut under lektionerna/läggs ut på kurshemsidan. Aktuella PP-presentationer läggs ut på kurshemsidan.

Förberedelser inför undervisningen

All undervisning är obligatorisk. Det är särskilt viktigt att delta i introduktionslektionerna under första vecka, där dels en hel del praktisk information lämnas, dels det material presenteras som utgör grunden för arbetet de kommande veckorna.

Undervisningen följer genomgående upplägget att vecka 1 utgörs av faktainläring, medan de följande veckorna används för tillämpningsövningar.

Kurslitteraturen, aktuella författningar och EU-direktiv samt aktuella avgöranden ska studeras noggrant i dessas helhet.

För PM-uppgiften finns vid kursstart dels utförliga instruktioner, dels PM-uppgiften och dels bra exempel-PM på hemsidan, se under mappen "PM-uppgift".

För gruppuppgifterna kommer material och instruktioner att läggas ut under mappen "Gruppuppgifter" under kursen gång.

Examination

Examinationsmoment

Examination sker genom en dugga, genom författande av en individuell promemoria, genom författande av promemior i grupp och genom obligatorisk och aktiv närvaro vid seminarierna. Vid samtliga seminarier råder ett krav på obligatorisk och aktiv närvaro. Med aktiv närvaro avses att studenten ska ha förberett uppgifterna samt vara beredd att delta i diskussionerna av dessa.

Kursföreståndaren kan dock meddela en generell dispens från närvarokravet enligt de av Juridiska fakultetens utbildningsutskott beslutade föreskrifterna för examination. Den generella dispensen omfattar inte det seminarium som äger rum på engelska. Närvarokravet anges i kursplanen. Utöver detta kan dispens meddelas vid laga förfall. Studenten ska då fullgöra en pedagogiskt likvärdig uppgift som kompensation för frånvaron.

Betygsgraderingen görs till lika delar på grundval av den skriftliga duggan, den individuella promemorian och de muntliga presentationerna. För övriga examinationsmoment, det vill säga promemior i grupp och närvaro, används endast betyget Godkänd (G) respektive Underkänd (U). För att bli godkänd på kursen fordras att samtliga förväntade studieresultat för kursen är uppfyllda.

Bedömningskriterier vid betygsättning av duggan:

- kunskap i regelverket om offentlig upphandling samt
- förståelse för systematiken i upphandlingsrätten.

Bedömningskriterier vid betygsättning av den individuella promemorian:

- problemformulering,
- disposition
- argumentation och analys,
- slutsatser samt
- språk och övriga formalia.

Bedömningskriterier vid betygsättning av de muntliga framställningarna:

- fördjupad förmåga att analysera och redovisa rättsliga problem i en samhällelig kontext samt
- fördjupad förmåga att självständigt och kritiskt diskutera bedömningar och slutsatser som framkommer vid redovisningen av casen.

Betygskriterierna specificeras nedan.

Student som underkänts vid ordinarie examination bereds tillfälle till ny examination. Studerande som fått godkänt betyg har inte rätt att genomgå ny examination för högre betyg. Student som underkänts två gånger av samma examinator har rätt att kräva annan examinator vid ytterligare försök. Det gäller dock inte om särskilda skäl talar emot att en annan examinator ska utses.

Betygskriterier

På kursen tillämpas följande betygskriterier: AB (Med beröm godkänd)

- Har mycket god insikt om strukturen och principerna på de upphandlingsrättsliga områden som behandlas under kursen.
- Behärskar den upphandlingsrättsliga terminologin och metoden mycket väl.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett mycket bra sätt. Ställningstaganden är väl motiverade med en stringent och rättsligt relevant argumentation.
- Kan på ett tydligt sätt belysa konstitutionella konsekvenser av olika åtgärder och handlingsalternativ.

BA (Icke utan beröm godkänd)

- Har i huvudsak god insikt om strukturen och principerna på de upphandlingsrättsliga områden som behandlas under kursen.
- Behärskar den upphandlingsrättsliga terminologin och metoden väl.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett bra sätt. Ställningstaganden är i huvudsak väl motiverade med en rättsligt relevant argumentation.
- Kan på ett i huvudsak tydligt sätt belysa konstitutionella konsekvenser av olika åtgärder och handlingsalternativ.

B (Godkänd)

- Har godtagbar insikt om strukturen och principerna på de upphandlingsrättsliga områden som behandlas under kursen, även om en del brister och missförstånd finns.
- Behärskar den upphandlingsrättsliga terminologin och metoden på ett godtagbart sätt.
- Identifierar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett godtagbart sätt. Lösningarna på problemen är i huvudsak korrekta. Ställningstaganden är dock ofta mindre väl motiverade.
- Kan på ett godtagbart sätt belysa konstitutionella konsekvenser av olika åtgärder och handlingsalternativ.

U (Underkänd)

- Ett eller flera tillkortakommanden finns som innebär att studenten inte når upp till de krav som anges för betyget B.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

A (Utmärkt)

- Har utmärkt insikt om strukturen och principerna på de upphandlingsrättsliga områden som behandlas under kursen.
- Behärskar utmärkt väl den upphandlingsrättsliga terminologin och metoden.
- Identifierar och formulerar samtliga rättsliga problem i förelagda uppgifter på ett utmärkt sätt. Ställningstaganden är mycket väl motiverade med en stringent och rättsligt relevant argumentation.
- Kan på ett utmärkt tydligt sätt belysa konstitutionella konsekvenser av olika åtgärder och handlingsalternativ.

B (Mycket bra)

- Har mycket god insikt om strukturen och principerna på de upphandlingsrättsliga områden som behandlas under kursen.
- Behärskar den upphandlingsrättsliga terminologin och metoden mycket väl.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett mycket bra sätt. Ställningstaganden är väl motiverade med en stringent och rättsligt relevant argumentation.
- Kan på ett mycket tydligt sätt belysa konstitutionella konsekvenser av olika åtgärder och handlingsalternativ.

C (Bra)

- Har god insikt om strukturen och principerna på de upphandlingsrättsliga områden som behandlas under kursen.
- Behärskar den upphandlingsrättsliga terminologin och metoden väl.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett bra sätt. Ställningstaganden är i huvudsak väl motiverade med en rättsligt relevant argumentation.
- Kan på ett tydligt sätt belysa konstitutionella konsekvenser av olika åtgärder och handlingsalternativ.

D (Tillfredställande)

- Har i huvudsak god insikt om strukturen och principerna på de upphandlingsrättsliga områden som behandlas under kursen.
- Behärskar den upphandlingsrättsliga terminologin och metoden i huvudsak väl.
- Identifierar och formulerar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter huvudsakligen på ett bra sätt. Ställningstaganden är i huvudsak väl motiverade med en rättsligt relevant argumentation.
- Kan på ett i huvudsak tydligt sätt belysa konstitutionella konsekvenser av olika åtgärder och handlingsalternativ.

E (Tillräckligt)

- Har godtagbar insikt om strukturen och principerna på de upphandlingsrättsliga områden som behandlas under kursen, även om en del brister och missförstånd finns.
- Behärskar den upphandlingsrättsliga terminologin och metoden på ett godtagbart sätt.
- Identifierar de flesta rättsliga problemen i förelagda uppgifter på ett godtagbart sätt. Lösningarna på problemen är i huvudsak korrekta. Ställningstaganden är dock ofta mindre väl motiverade.
- Kan på ett godtagbart sätt belysa konstitutionella konsekvenser av olika åtgärder och handlingsalternativ.

Fx (Otillräckligt)

- Mindre brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

F (Helt otillräckligt)

- Större brister föreligger innebärande att studenten inte uppnår samtliga de krav som anges för betyget E.

Kommentarer till betygskriterierna

Betygskriterierna bygger på de förväntade studieresultaten (lärandemålen) för kursen och ska läsas som typ prestationer, där enstaka styrkor och svaghet kan kompensera varandra. Vid sidan om rena faktakunskaper och insikter om regelsystem beaktas hur väl rättsliga problemställningar kan urskiljas och formuleras utifrån angivna faktiska omständigheter, i vilken utsträckning rättsligt relevanta argument respektive irrelevanta argument åberopas och i vilken utsträckning motiveringen är fullständig respektive ofullständig. Att rättsfrågorna behandlas ur ett kritiskt förhållningssätt är viktigt.

Begäran om omprövning

Begäran om omprövning ska lämnas skriftligen till kursadministratören. Begäran ska vara noga motiverad. Observera att den som hämtar ut sin original-PM och som har skrivit PM vid Stockholms universitet förlorar möjligheten att begära omprövning.

Funktionsnedsättning

Allmänt

Stockholms universitet erbjuder olika pedagogiska stödformer för personer med varaktiga funktionsnedsättningar. Stödet som erbjuds beror på den enskildes situation och är till för att underlätta studierna. Målet är att alla studenter ska ha en möjlighet att studera på lika villkor.

För att ta del av stödet som erbjuds måste du göra en ansökan. Detta gör du genom att logga in i systemet Nais via länk på studentavdelningens hemsida och fylla i webbformuläret. För att fullfölja ansökan måste du bifoga ett intyg som bekräftar en varaktig funktionsnedsättning. Du hittar hemsidan via Stockholms universitet > Utbildning > Studera med funktionsnedsättning > Ansök om stöd och anpassningar.

När ansökan är mottagen kontaktas du av studentavdelningen för att boka ett personligt möte.

Du som har beviljats stöd ska sedan ta kontakt med din institutions kontaktperson och lämna in det intyg som studentavdelningen utfärdar. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se.

Examination

Observera att du **senast 3 veckor** före varje examinationstillfälle måste meddela kursadministratör/amanuens att examination med stöd ska genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera också att tentamensanmälan måste ske på sedvanligt sätt senast tre arbetsdagar före tentamen. Notera också att för stödåtgärder som löper över hel kurs (t.ex. anteckningshjälp) eller mer ingripande åtgärder (t.ex. dela upp tentamen) måste du i god tid men **senast** vid kursstart kontakta aktuell kursadministratör/amanuens och meddela att du önskar dessa stödåtgärder.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Den elektroniska blanketten finns tillgänglig i FastReg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.